

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

برنامه درسی

مقطع کارشناسی ارشد

حقوق پزشکی

کارگروه ویژه حقوق

مصوبه هشتصد و سی و پنجمین جلسه شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مورخ ۹۲/۴/۹

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

برنامه درسی مقطع کارشناسی ارشد رشته حقوق پزشکی

کمیته تخصصی:

گرایش:

کد رشته:

کارگروه ویژه: حقوق

رشته: حقوق پزشکی

مقطع: کارشناسی ارشد

شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی، در هشتصد و سی و پنجمین جلسه مورخ ۹۲/۴/۹، برنامه درسی مقطع کارشناسی ارشد رشته حقوق پزشکی را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱: برنامه درسی مقطع کارشناسی ارشد رشته حقوق پزشکی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند، لازم‌الاجراء است:

(الف) دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می‌شوند.

(ب) مؤسساتی که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و بر اساس قوانین تأسیس می‌شوند و تابع مصوبات شورای گسترش آموزش عالی هستند.

ماده ۲: این برنامه از تاریخ ۹۲/۴/۹ برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند، لازم‌الاجراء است

ماده ۳: برنامه درسی مقطع کارشناسی ارشد رشته حقوق پزشکی در سه فصل: مشخصات کلی، جداول دروس و سرفصل دروس برای اجراء به دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی ابلاغ می‌شود.

رای صادره، هشتصد و سی و پنجمین جلسه ۹۲/۴/۹ شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی مورخ درخصوص برنامه درسی مقطع کارشناسی ارشد رشته حقوق پزشکی:

۱. برنامه درسی مقطع کارشناسی ارشد رشته حقوق پزشکی پیشنهادی دانشگاه تهران با اکثریت آراء به تصویب رسید.

۲. این برنامه از تاریخ تصویب به مدت پنج سال قابل اجراء است و پس از آن نیازمند بازنگری است.

جعفر میلی منفرد

نایب رئیس شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی

عبدالرحیم نوه ابراهیم

دبیر شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی

مقدمه

پیشرفت دانش بشری در چند دهه اخیر، خصوصاً تحول علم و تکنیک های نوین زیست پزشکی و روند تکاملی آن، موجب دگرگونی چشمگیری در تمام شئون زندگی فردی و اجتماعی ملت ها شده است. بررسی این تغییر و تحولات از جنبه حقوقی نشاندهنده این واقعیت است که قوانین و مقررات متداول و معمول که پیش از این دافع تمامی نیازهای فردی و اجتماعی در عرصه های ملی و بین المللی بوده است، امروزه پاسخگوی نیازهای رو به رشد جامعه نیست. بنابراین پرداختن به جنبه های حقوقی ناشی در توسعه علوم و توسعه کاربردهای آن ضرورتی اجتناب ناپذیر برخوردار است. در همین راستا علم پزشکی به منظور حرکت پویا و سازنده خویش احتیاج به نظم و سامانی دارد که حریم آنرا حفظ نماید و آنرا از انحراف مصون دارد.

تعریف و هدف

دوره کارشناسی ارشد حقوق پزشکی گرایشی از رشته حقوق است که به تبیین حقوق پزشکی در چارچوب تحولات علوم و شیوه های نوین زیست پزشکی و مسائلی مستحدثه پزشکی و حقوق و تکالیف سازمان های پزشکی، پزشکان و بیماران می پردازد.

تربیت نیروی انسانی متخصص در زمینه حقوق پزشکی، تخصصی نمودن مراجع و مقامات قضائی، نگاه تخصصی به مسائل مستحدثه زیست پزشکی، بررسی و مطالعات آکادمیک مباحث فقه پزشکی در زمینه های مورد مطالعه حقوق پزشکی، ایجاد زمینه لازم جهت همکاری علمی، آموزشی و پژوهشی در زمینه حقوق پزشکی با مجامع علمی و دانشگاههای دیگر کشورها، توسعه مطالعات و حقیقت علمی در مباحث مربوط به حقوق پزشکی و زمینه سازی برای ارائه راهکارهای تقنین و اجرائی در موضوعات مربوط به شاخه های مختلف به حقوق پزشکی لازم اهداف دروه به شمار می رود.

ضرورت و اهمیت

علم پزشکی همانند سایر علوم همواره در حال زایش و نو شدن است و پرداختن به حرفه پزشکی با توجه به پیچیدگی های این حرفه، وجود و رعایت قوانین و مقرراتی را ایجاب می کند. توجه به مسائل مستحدثه در حوزه علوم پزشکی همچون مباحث مربوط به ژنوم انسانی و شبیه سازی انسان، شیوه های نوین باروری و تلقیح مصنوعی، خرید و فروش و پیوند اعضا و ... از یک سو و آگاهی روز افزون بیماران از حقوق خود پاسخگویی به نیاز جامعه در خصوص حقوق پزشکی را اجتناب ناپذیر ساخته است.

طول دوره و شکل نظام

دوره کارشناسی ارشد حقوق پزشکی از نوع کارشناسی ارشد ناپیوسته و به عنوان دوره تحصیلی دو ساله طراحی شده است. این دوره از دو قسمت آموزشی و پژوهشی متشکل است و دانشجویان موظفند علاوه بر گذراندن دروس دوره به انجام پژوهش در ارتباط با یکی از مسائل و موضوعات مرتبط با برنامه درسی دوره و شاخه و شعب آن زیر نظر استاد راهنما اقدام کنند.

واحدهای درسی

برنامه دوره کارشناسی ارشد حقوق پزشکی از ۳۲ واحد درسی به شرح زیر متشکل است:

تعداد واحد	نام درس
۱۶	دروس اصلی
۱۰	دروس اختیاری
۶	پایان نامه
۳۲	جمع

نقش و توانایی فارغ التحصیلان گرایش حقوق پزشکی

فارغ التحصیلان این رشته پس از اتمام تحصیلات قادر خواهند بود به عنوان قضات دادگاه و دادرها به قضاوت در زمینه ترافعات ناشی از موضوعات پزشکی و دارویی بپردازند و یا وکالت یکی از طرفین دعوی را بر عهده گیرند. به علاوه توانایی انجام پژوهش های کاربردی و بنیادین و شناخت نیازهای واقعی جامعه پزشکی را دارا خواهند شد و به تدریس دروس حقوق پزشکی در موسسات آموزش عالی در سطح کارشناسی بپردازند.

شرایط و ضوابط پذیرش دانشجو

دارندگان مدرک کارشناسی در کلیه رشته های تحصیلی برابر اساس مصوبه شورای گسترش آموزش عالی می توانند برای ورود به دوره کارشناسی ارشد حقوق پزشکی مانند سایر دوره های کارشناسی ارشد داوطلب شوند. اما با توجه به ضرورت احاطه پذیرفته شدگان به دروس حقوق در سطح کارشناسی، آن عده از پذیرفته شدگانی که رشته

تحصیلی پایه آنها غیر از حقوق و رشته های مرتبط با رشته حقوق است، موظفند دروسی را به تشخیص گروه آموزشی پذیرنده به عنوان پیش نیاز بگذرانند.

جدول دروس جبرانی رشته حقوق گرایش پزشکی در مقطع کارشناسی ارشد

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد			تعداد ساعت		
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع
۱	مقدمه علم حقوق	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲
۲	حقوق مدنی (۳)	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲
۳	حقوق مدنی (۴)	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲
۴	حقوق مدنی (۵)	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲
۵	حقوق مدنی (۶)	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲
۶	اصول فقه	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲
۷	متون فقه	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲
۸	حقوق جزای عمومی (۱)	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲
۹	متون حقوقی به زبان انگلیسی	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲
۱۰	آئین دادرسی مدنی (۱)	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲
۱۱	آئین دادرسی مدنی (۲)	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲
۱۲	آئین دادرسی کیفری	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲
	جمع	۲۴	۰	۲۴	۳۸۴	۰	۳۸۴

سرفصل‌های پیش‌نیاز رشته حقوق پزشکی بر اساس سرفصل‌های رشته حقوق دوره کارشناسی می‌باشد.

تعداد واحدهای جبرانی ۶ واحد است.

جدول دروس اصلی رشته حقوق گرایش پزشکی در مقطع کارشناسی ارشد

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد			تعداد ساعت		
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع
۱	اخلاق زیست پزشکی	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲
۲	آشنایی با مبانی پزشکی	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲
۳	سازمانهای حرفه ای پزشکی	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲
۴	کلیات فقه و حقوق پزشکی	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲
۵	متون حقوقی	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲
۶	حقوق مدنی پزشکی	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲
۷	حقوق جزای پزشکی (۱)	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲
۸	آیین دادرسی پزشکی	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	۴۸
	جمع	۱۵	۱	۱۶	۲۴۰	۳۲	۲۷۲

جدول دروس اختیاری رشته حقوق گرایش پزشکی در مقطع کارشناسی ارشد

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد			تعداد ساعت		
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع
۱	حقوق بیماران	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲
۲	اخلاق حرفه ای پزشکی	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲
۳	حقوق بین الملل پزشکی	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲
۴	مسئولیت پزشکی	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲
۵	حقوق بین الملل بهداشتی	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲
۶	پزشکی قانون	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲
۷	فلسفه حقوق	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲
۸	حقوق جزای پزشکی (۲)	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲
۹	حقوق و فناوری های نوین زیست پزشکی	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲
10	بیمه مسولیت پزشکی	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲
۱۱	سمینار	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲
	جمع	۲۲	۰	22	۳۵۲	۰	۳۵۲

از مجموع واحدهای جدول فوق هریک از دانشجویان ۱۰ واحد درس اختیاری می گذرانند.

سرفصل دروس اصلی

اخلاق زیست پزشکی

Biomedical Ethics

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: اصلی

هدف:

تجزیه و تحلیل مبانی فقه، مباحث مستحدثه پزشکی، مطالعه چالشهای جدید فراوری فقه و مقررات حاکم بر مسایل پزشکی و دارویی.

سرفصل ها:

۱- کلیات:

الف- تاریخچه و سیر تحول اخلاق زیست پزشکی.

ب- تعریف اخلاق زیستی.

ج- تعریف اخلاق پزشکی.

د- جایگاه نظریات اخلاقی در اخلاق زیست پزشکی.

- رهیافت قاعده مطلق در اخلاق زیست پزشکی.

- رهیافت فایده نگر در اخلاق زیست پزشکی.

- رهیافت اخلاق فضیلت در اخلاق زیست پزشکی.

- رهیافت مراقبت در اخلاق زیست پزشکی.

- رهیافت موردی در اخلاق زیست پزشکی.

۲- موضوعات اخلاق زیستی:

الف- مسایل اخلاقی و حقوق آغاز حیات

- تعریف انسان

- انسان بودن جنین

- لقاح مصنوعی و تولید مثل

ب- مسایل اخلاقی پایان حیات

- تعریف مرگ

- مرگ مغزی

- اتانازی

ج- اخلاق در پژوهش های زیست پزشکی

- کلونینگ

- مسایل اخلاق نازایی و تولید مثل

- پیوند اعضا
- ژنتیک نوین
- ۳- فضا و محیط زیست.
- ۴- موضوعات اخلاق پزشکی
- الف- رضایت آگاهانه.
- شرایط رضایتنامه آگاهانه.
- ب- کتمان حقیقت یا فریبکاری.
- ج- آگاه‌سازی و اطلاع‌رسانی بیمار.
- برآورد خطرها.
- گزارش‌دهی عوارض نامطلوب
- د- اصل رازداری.
- ه- نحوه انتخاب آزمودنی.
- و- تحقیقات درمانی و غیر درمانی.

منابع:

- ۱- موارد بالینی اخلاق پزشکی، پرلین، ترین، ترجمه فیروز فرهمند، مرکز مطالعات و تحقیقات اخلاق پزشکی وزارت بهداشت ۱۳۷۲.
- ۲- موارد کلاسیک در اخلاق پزشکی، ای پنس، گرگوری، ترجمه پژمان حبیبی، مرکز مطالعات و تحقیقات اخلاق پزشکی وزارت بهداشت.
- ۳- نگرش جامع به پیوند اعضا، لاریجانی، محمد باقر، انتشارات بنیاد بیماری‌های خاص.
- ۴- اخلاق در پژوهش‌های پزشکی، ترجمه محمد ضرغام، انتشارات دانشگاه تهران.
- ۵- حقوق، اخلاق و پزشکی، دی جی اسکيج، ترجمه محمود عباسی و بهرام مشایخی، انتشارات حقوقی، تهران، پاییز ۱۳۸۱.
- ۶- بیواتیک (اخلاق زیستی)، انتشارات سمت، ۱۳۸۳.
- ۷- مجموعه کدهای اخلاق پزشکی، عباسی، محمود، مرکز مطالعات و تحقیقات اخلاق پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، چاپ دوم، ۱۳۸۵.
- ۸- اخلاق پزشکی به انضمام مختصری از تاریخ پزشکی، مرکز مطالعات و تحقیقات اخلاق پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، ۱۳۷۲.
- ۹- سیری در پزشکی نیاکان، حاتمی، حسین، انتشارات ارجمند.
- ۱۰- پند و پیمان در پزشکی، ساکت، محمد حسین، انتشارات واژیران.
- ۱۱- تاریخچه فلسفه اخلاق، اینتایر، السدرمک، ترجمه انشالله رحمتی، انتشارات حکمت.
- ۱۲- حقوق و اخلاق در پژوهش‌های پزشکی، دکتر محمود عباسی و دکتر علیرضا زالی، مرکز مطالعات و تحقیقات اخلاق و حقوق پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، ۱۳۸۶.

۱۳- درآمدی بر اخلاق زیستی، دکتر محمود عباسی، مرکز مطالعات و تحقیقات اخلاق و حقوق پزشکی، ۱۳۸۶.

۱۴- Singer, P. partical, black welkom, 1993

۱۵- A schcroft A. lucassen A analysis in clinical ethics Cambridge university 2005.

آشنایی با مبانی پزشکی

Introduction to medicine

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: اصلی

هدف:

آشنا نمودن دانشجویان با مفاهیم و اصطلاحات پزشکی و مبانی آناتومی و فیزیولوژی اعضای گوناگون بدن

سرفصل ها:

- اصطلاحات پایه پاتولوژی
- اصطلاحات پایه آناتومی
- اصطلاحات پایه فیزیولوژی
- اصطلاحات پایه جنین شناسی
- اصطلاحات پایه دارو شناسی
- استخوان بندی بدن انسان
- مفاصل و دستگاه عضلانی
- فیزیولوژی عصب و عضله
- آناتومی و فیزیولوژی دستگاه گردش خون
- آناتومی و فیزیولوژی دستگاه گوارش
- آناتومی و فیزیولوژی دستگاه ادراری
- آناتومی و فیزیولوژی دستگاه تولیدمثل
- آناتومی و فیزیولوژی دستگاه عصبی
- آناتومی و فیزیولوژی دستگاه غدد درون ریز
- آناتومی و فیزیولوژی حواس ویژه (بینایی، شنوایی؛ چشایی)

منابع:

- ۱- آناتومی و فیزیولوژی برای پرستاران، دکتر عباس هریان، محمدرضا الدحانجی، نشر تبلیغ بشری، ۱۳۸۱
- ۲- آناتومی و فیزیولوژی برای پرستاران، شمیلا جکسون، ترجمه دکتر صالح زاهدی اصل، دکتر شهرام مجدی، انتشارات بخش فرهنگی مهرا دانشگاهی اهواز.
- ۳- فرهنگ اصطلاحات پزشکی دور لند.

- ۴- ترجمه کامل یک جلدی مبانی طب داخلی سیسیل، انتشارات تیمورزاده.
- ۵- اطلس آناتومی بویوتا.
- ۶- فیزیولوژی پزشکی گایتون ۳ جلدی، انتشارات مهر.
- ۷- اصول طب قانونی و مسمومیت ها، فرامرز گودزی و مهرزاد کیانی، انتشارات روزنامه رسمی، ۱۳۸۰.
- ۸- پزشکی برای حقوقدانان، تالیف دکتر محمود عباسی، دکتر لادن عباسیان، دکتر شهرام احمدی نسب، حمیده آرین نیا و گلشید پور خوشبخت، مرکز مطالعات و تحقیقات اخلاق و حقوق پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، ۱۳۸۶.

سازمان‌های حرفه ای پزشکی

Professional medical organizations

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: اصلی

هدف:

آشنایی دانشجویان با سازمانهای حرفه ای مرتبط با حوزه بهداشت و سلامت

سرفصل‌ها:

- سازمان ملل متحد.

- اتحادیه انجمن‌های بین الملل پزشکی CIOMS

- سازمان‌های علمی و فرهنگی یونیسکو

- سازمان بهداشت جهانی

- جمعیت هلال احمر

- سازمان پزشکی قانونی کشورهای اسلامی

- سازمان پزشکی قانونی

- سازمان کنفرانس اسلامی

- سازمان نظام پزشکی

- سازمان تامین اجتماعی

- سازمان بیمه حوادث درمانی

- انجمن‌های علمی پزشکی و حقوقی.

منابع:

۱- آشنایی با هلال احمر، دکتر نور بالا، احمد علی، کتاب جامع بهداشت عمومی، انتشارات ارجمند، ۱۳۸۴.

۲- سازمان‌های بین المللی، فلسفی، هدایت الله، انتشارات ققنوس، ۱۳۸۲.

۳- بهداشت عمومی، حاتمی، حسین و همکاران، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی.

۴- مسئولیت انتظامی پزشکی، دکتر محمود عباسی، انتشارات حقوقی، ۱۳۸۳.

- ۵- در آمدی بر حقوق بین الملل پزشکی، دکتر محمود عباسی، انتشارات حقوقی، ۱۳۸۶.
- ۶- Pender, N., "Making a difference in health policy", Nursing outlook ۴۰ (۳), ۱۰۴-۱۰۵, ۱۹۷۳.
- ۷- Thompson, F. J., " The enduring challenge of health policy implementation" in T.J. Litman and L.S. Robins, eds, Health politic and policy, ۱۹۹۷.

کلیات فقه و حقوق پزشکی

General principles of Islamic and modern medical law

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: اصلی

هدف:

تجزیه و تحلیل مبانی فقه، مباحث مستحدثه پزشکی، مطالعه چالشهای جدید فراوری فقه و مقررات حاکم بر مسایل پزشکی و دارویی.

سرفصل ها:

۱- کلیات فقه پزشکی

الف. تعریف

ب. موضوعات

- فقه پزشکی در آینه تاریخ

- رابطه فقه پزشکی و حقوق پزشکی

- ضمان طبیب و سقوط آن

- ابراء طبیب

- اذن بیمار

- اجاره رحم

- تلقیح مصنوعی

- مرگ مغزی

- پیوند اعضا

- شبیه سازی انسان

- قتل ترحم آمیز

۲- مفهوم حقوق پزشکی

- جایگاه حقوق پزشکی

- سیر تحول حقوق پزشکی

- ارتباط حقوق پزشکی با سایر رشته ها

- ماهیت تعهد پزشکی

- مسئولیت پزشکی و انواع آن

- آیین دادرسی حاکم بر جرائم پزشکی

- تخلفات و جرائم پزشکی و نحوه رسیدگی به آن

- رضایت و برائت

- حقوق بیماران

منابع:

- ۱- قواعد فقه (دوره چهار جلدی) دکتر سید مصطفی محقق داماد، نشر علوم اسلامی.
- ۲- حقوق و مسئولیت پزشکی در آیین اسلام، آل شیخ مبارک، قیس بن محمد، مترجم محمود عباسی، انتشارات حقوقی، ۱۳۷۷.
- ۳- باورهای پزشکی از دیدگاه فقه و حقوق، رضانیامعلم، محمدرضا، پژوهشکده فقه و حقوق، چاپ اول، ۱۳۸۳.
- ۴- شریعتمداری، حمیدرضا، بدل سازی انسان، مجله حوزه و دانشگاه، شماره ۱۰.
- ۵- خوئی، سید ابوالقاسم، مستحدثات المسائل، چاپ بیستم، قم، ۱۳۸۲.
- ۶- سلطانی اراکی، محمد علی، توضیح المسائل، قم، دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، ۱۳۸۴.
- ۷- فاضل لنکرانی، محمد، جامع المسائل، چاپ پنجم، قم، مطبوعاتی امیر، ۱۳۷۷.
- ۸- امام خمینی (ره)، تحریر الوسیله، دو جلد، انتشارات اسماعیلیان، ۱۳۸۴.
- ۹- احکام پزشکی، محمد روحانی و فاطمه نوغانی، انتشارات تیمورزاده، ۱۳۸۱.
- ۱۰- فقه پزشکی، تعزیرات آیت ا... سید مصطفی محقق داماد در دوره فلوشیپ اخلاق زیست پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی.
- ۱۱- حقوق، اخلاق و پزشکی، پرفسور دی جی، اسکيج، ترجمه محمود عباسی و بهرام مشایخی، انتشارات حقوقی
- ۱۲- حقوق و پزشکی، بنیت، بلیندا، ترجمه دکتر محمود عباسی، انتشارات حقوقی، چاپ دوم، تهران، پاییز ۱۳۸۴.
- ۱۳- حقوق و مسئولیت پزشکی در آیین اسلام، آل شیخ مبارک، قیس بن محمد، ترجمه دکتر محمود عباسی، انتشارات حقوقی، ۱۳۷۷.
- ۱۴- راهنمای حقوق پزشکی، عباسی، محمود، انتشارات حقوقی، ۱۳۸۲.
- ۱۵- افشاء اسرار بیماران، عباسی، محمود، انتشارات حقوقی، ۱۳۸۲.
- ۱۶- رضایت به درمان، عباسی، محمود، انتشارات حقوقی، ۱۳۸۲.
- ۱۸- مطالعات تطبیقی حقوق بیماران، لنین، گیورس و بنیت، ترجمه دکتر باقر لاریجانی و دکتر محمود عباسی، نشر طبیب، چاپ دوم، پاییز ۱۳۸۱.
- ۱۹- سقط جنین، عباسی، محمود، انتشارات حقوقی، بهار ۱۳۸۲.
- ۲۰- مجموعه مقالات حقوق پزشکی (مجلات اول تا ششم) عباسی، محمود، انتشارات حقوقی، ۱۳۸۲.
- ۲۱- قتل ترحم آمیز، عباسی، محمود، انتشارات حقوقی، ۱۳۸۲.
- ۲۲- قوانین اخلاقی، فردریک سالابارو، ترجمه دکتر محمود عباسی، انتشارات حقوقی، ۱۳۸۲.

- ۲۳- تحولات حقوقی در مسئولیت پزشکی، تالیف دکتر محمود عباسی، انتشارات حقوقی، ۱۳۸۲ .
- ۲۴- مسئولیت پزشکی، دکتر محمود عباسی، مرکز تحقیقات اخلاق و حقوق پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، ۱۳۸۶ .
- ۲۵- تلقیح مصنوعی از دیدگاه اسلام، صادقی مقدم، محمد حسن، مدرس، شماره ۸، سال ۸۳، دانشگاه تربیت مدرس.
- ۲۶- Munson, R, "Intervention and reflection: Basic issues in medical ethics" (۷th ed) Victoria, Au: Wad swath – Thomson, ۲۰۰۴
- ۲۷- Mappes, T.A., and De Ge Grazia, D., " Biomedical ethics" (۵th ed), Boston, MA: Mc Graw – Hill, ۲۰۰۷
- ۲۸ - Schacht, Joseph, An Introduction to Islamic Law. Oxford. At the clarendon press , ۱۹۶۴.
- ۲۹ - Baderin, Mashood A. International Human rights and Islamic Law , Oxford monographs in international Law ۲۰۰۳.
- ۳۰- SAJoo , Aryn B . , muslim Ethics Vistas , the Institute of ismaili studies , London , ۲۰۰۴.
- ۳۱- Ahmed rajai , E۱- Gindy Health policy, Ethics and Human values , Islamic perspective.

متون حقوقی
Law Texts

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: اصلی

هدف:

آشنایی دانشجویان با متون حقوقی زبان انگلیسی به منظور بهره گیری از منابع و متون خارجی

سرفصل ها:

با توجه به تنوع منابع بر اساس نظر گروه تعیین می شود.

حقوق مدنی پزشکی

law of Medical negligence

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت : ۳۲

نوع درس : اصلی

هدف:

مطالعه مفهوم تقصیر مدنی ، تجزیه و تحلیل انواع تقصیر و چگونگی جبران خسارت و مسئولیت مدنی ناشی از خطاهای پزشکی.

سرفصل ها:

- کلیات حقوق پزشکی
- مفهوم حقوق مدنی پزشکی
- حقوق مدنی پزشکی و حقوق جزای پزشکی
- مبانی مسئولیت و تقصیر
- ضابطه تشخیص در فقه اسلامی
- انواع تقصیر مدنی
- تقصیر در خودداری (ترک فعل)
- آثار تقصیر در تحقق مسئولیت
- تقسیم خسارت بین اسباب پزشکی
- نظام جبران خسارت
- خسارت مادی
- خسارت معنوی
- بیمه مسئولیت پزشکی

منابع:

- ۱- مبانی مسئولیت مدنی، قاسم زاده، سید مرتضی، نشر میزان، ۱۳۸۵.
- ۲- مسئولیت مدنی، حسینی نژاد، حسینعلی، انتشارات جهاد دانشگاهی شهید بهشتی، ۱۳۷۰.
- ۳- ژوردن، پاتریس، اصول مسئولیت مدنی، ترجمه و تحقیق مجید ادیب، نشر میزان، چاپ اول، ۱۳۸۲.
- ۴- البدوی انحصار، ندی، احکام المسئولیه، طرابلس، لبنان، المؤسسة الحدیثه للکتاب، ۱۹۹۷ م.

- ۵- الحسینی، عبداللطیف، المسئولیه المدنیه عن الاخطاء المهنيه، الطیب، المهندس معمارى و المقاول، المحامی، الشركه العالمیه للكتاب (دارالكتاب اللبنانى - دارالكتاب العالمی) الطبعه الاولى، ۱۹۸۷ م .
- ۶- حقوق و پزشکی، بنیت، بلیندا، ترجمه محمود عباسی، انتشارات حقوقی، چاپ دوم، تهران، ناشر ۱۳۸۴ .
- ۷- حقوق و مسئولیت پزشکی در آیین اسلام، آل شیخ مبارک، قیس بن محمد، ترجمه دکتر محمود عباسی، انتشارات حقوقی، چاپ دوم، پاییز ۱۳۸۱ .
- ۸- مسئولیت پزشکی، دکتر محمود عباسی، مرکز تحقیقات اخلاق و حقوق پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، ۱۳۸۶ .
- ۹- راهنمای حقوق پزشکی، عباسی، محمود، انتشارات حقوقی
- ۱۰- تحولات حقوقی در مسئولیت پزشکی، عباسی، محمود، انتشارات حقوقی، چاپ اول، بهار ۱۳۸۲ .

۱۱- Greene, Brendan, understanding medical Law, Cavandish publishing, 2005

حقوق جزای پزشکی (۱)

Criminal law and medicine

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: اصلی

هدف:

مطالعه و تجزیه و تحلیل مفهوم جرم و خطای پزشکی و مسئولیت ناشی از آن

سرفصل‌ها:

- تعاریف و مفاهیم.
- سیر تحول حقوق جزای پزشکی.
- جرایم پزشکی و انواع آن.
- مفهوم خطالی پزشکی.
- اقسام خطای پزشکی.
- تخلف از قوانین و مقررات پزشکی و دارویی.
- تخلفات انتظامی پزشکی.
- وجوه افتراق و اشتراک جرم و تخلف.
- جرایم خاص پزشکی.
- جرایم مرتبط با اعمال پزشکی.
- الف- خودداری از کمک به مصدومین.
- ب- افشای اسرار پزشکی.
- ج- تبلیغات گمراه کننده.
- د- فریب بیماران.
- مسئولیت جزای پزشکی.
- نقد و بررسی قانون دیات.

منابع:

- ۱- حقوق پزشکی، مجموعه مقالات، جلد دوم، عباسی، محمود، انتشارات حقوقی، ۱۳۸۱.
- ۲- مجموعه قوانین و مقررات پزشکی و دارویی، عباسی، محمود، انتشارات حقوقی، ۱۳۸۳.
- ۳- مسئولیت انتظامی پزشکی، عباسی، محمود، انتشارات حقوقی، چاپ اول، ۱۳۸۲.

۴- جرایم پزشکی و صلاحیت محاکم، عباسی، محمود، انتشارات حقوقی، چاپ اول، ۱۳۸۲.

۵- مسئولیت کیفری، قلمرو و ارکان، میر سعیدی، سید منصور، نشر میزان، چاپ اول، ۱۳۸۳.

6- Principles of criminal law, Ashworth, A. 2nd ed., New York: Oxford university press, 1992.

7- Criminal law, Smith, J.C., Hogan, B., 4th ed., London: Butterworth's. 1974.

8- La reparation de l'accident medical, obligation de securite, Mazeaud, Lambert faivre, Dalloz, NO 5, 2001.

آیین دادرسی پزشکی

Civil procedure and medical malpractice

تعداد واحد: ۲ (یک واحد عملی و یک واحد نظری)

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: اصلی

هدف:

مطالعه اصول کلی حاکم بر آیین دادرسی مدنی و کیفری و نحوه رسیدگی به دعاوی و جرایم و تخلفات پزشکی و دارویی

سرفصل ها:

- تعریف آیین دادرسی
- ویژگی و اوصاف آیین دادرسی
- آیین دادرسی مدنی و کیفری
- مفهوم آیین دادرسی پزشکی
- مطالعه تطبیقی آیین دادرسی پزشکی
- صلاحیت محاکم و دادسراهای پزشکی و دارویی
- اقامه دعوی و اعلام جرم
- امکان و تاثیر احضار شاهد در فرایند دادرسی پزشکی
- ضرر و زیان قابل مطالبه
- نحوه رسیدگی به ضرر و زیان
- استفاده از کارشناس پزشکی
- هزینه دادرسی
- تجدید نظر از آراء اصداری
- ترتیب اجرای احکام
- نمونه آراء پزشکی محاکم دادگستری

- آیین رسیدگی به تخلفات انتظامی پزشکی

- دادسرای انتظامی نظام پزشکی

- هیات های بدوی و عالی انتظامی پزشکی

منابع:

۱- آیین دادرسی مدنی، دکتر عبدا... شمس، انتشارات میزان، ۱۳۸۶.

۲- آیین دادرسی کیفری در نظم حقوقی کنونی، دکتر عباس زراعت، انتشارات خط سوم، چاپ دوم، ۱۳۸۴.

- ۳- اصول آیین دادرسی کیفری ایران، دکتر عباس زراعت، انتشارات مجد، ۱۳۸۲.
- ۴- منتخب آراء قطعیت یافته دادگاهها در امور جزائی، ج ۱ و ۲، یدالله بازگیر، دانش نگار، ۱۳۷۹.
- ۵- آیین دادرسی کیفری، دکتر محمد آشوری، ج ۱ و ۲، انتشارات سمت، ۱۳۸۲.
- ۶- آیین دادرسی کیفری، ج ۱ و ۲، گاستون و استفانی، ترجمه دکتر حسن دادیان، دانشگاه علامه طباطبایی، ۱۳۷۷.
- ۷- مجموعه نشست های قضایی، مسائل آیین دادرسی کیفری، ج ۱، ۲ و ۳، معاونت آموزش و تحقیقات قوه قضاییه.
- ۸- نمونه آراء محاکم دادگستری ایران، دادگاههای تجدیدنظر استان، مجموعه اول، عبد الرحمن رسولی، انتشارات فردوسی، چاپ اول، ۱۳۸۱.
- ۹- آیین دادرسی مدنی، دکتر بهرام بهرامی، موسسه فرهنگی انتشاراتی نگاه بینه، چاپ هفتم، ۱۳۸۴.
- ۱۰- مجموعه نظرهای مشورتی اداره حقوقی دادگستری جمهوری اسلامی ایران در مسائل مدنی، دکتر غلامرضا شهری و دکتر امیر حسین آبادی، تهران: روزنامه رسمی کشور، ۱۳۷۷.
- ۱۱- جرایم پزشکی و صلاحیت محاکم، دکتر محمود عباسی، انتشارات حقوقی، ۱۳۸۲.
- ۱۰- مسئولیت انتظامی پزشکی، دکتر محمود عباسی، انتشارات حقوقی، ۱۳۸۲.

سرفصل دروس اختیاری

حقوق بیماران

Patients' rights

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: اختیاری

هدف:

آشنایی با مبانی نظری حقوق بیماران، عناصر متشکله حق بیمار شامل رضایت، آگاهی، مصونیت از افشاء اسرار و رازداری

سرفصل ها:

- تاریخچه و مبانی حقوق بیماران
- حق بر سلامت
- حق درمان
- رضایت بیماران
- آگاهی از نحوه معالجه و درمان
- امتناع از معالجه و درمان
- آگاهی از آثار و نتایج اقدامات درمانی
- حق مراجعه به پرونده های پزشکی
- مصونیت از افشاء اسرار پزشکی و حفظ اطلاعات بیمار
- حقوق بیماران روانی
- مکانیزم های حمایت و اعمال حقوق بیماران
- حقوق بیماران در جریان دعاوی رسمی
- قوانین مربوط حقوق بیماران د نظام حقوقی ایران
- منشور حقوق بیماران

منابع:

- ۱- مطالعه تطبیقی حقوق بیماران، گیورس و بینت، ترجمه دکتر محمود عباسی و دکتر باقر لاریجانی، انتشارات حقوقی، چاپ دوم، ۱۳۸۱.
- ۲- حقوق، اخلاق و پزشکی، دی جی، اسکيج، ترجمه دکتر محمود عباسی و بهرام مشایخی، انتشارات حقوقی، چاپ دوم، پاییز ۱۳۸۱.
- ۳- حقوق و پزشکی، بنیت و بلیندا، ترجمه دکتر محمود عباسی و بهرام مشایخی، انتشارات حقوقی، چاپ دوم، پاییز ۱۳۸۴.
- ۴- حقوق و مسئولیت پزشکان، فیستا، ترجمه دکتر محمود عباسی و مهین عباسی، نشر طبیب، چاپ اول، تابستان ۱۳۷۷.
- ۵- رضایت به درمان، دکتر محمود عباسی، انتشارات حقوقی، چاپ اول، بهار ۱۳۸۲.
- ۶- مجموعه مقالات حقوق پزشکی، دکتر محمود عباسی، انتشارات حقوقی، (مجلدات ۱ تا ۶)
- ۷- دایره المعارف اخلاق زیستی، انتشارات گیل.

اخلاق حرفه ای پزشکی

Medical Ethics

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: اختیاری

هدف:

آشنایی دانشجویان با مباحث کلاسیک و نوین اخلاق پزشکی و مطالعه موضوعات اخلاق زیست پزشکی

سرفصل ها:

- کلیات
- تعریف اخلاق پزشکی
- ارتباط اخلاق پزشکی با سایر رشته‌ها
- سیر تحول اخلاق پزشکی
- موضوعات اخلاق پزشکی
- مسائل اخلاقی آغاز حیات
- مسائل اخلاقی در طول حیات
- مسائل اخلاقی پایان حیات
- اخلاق در پژوهش‌های پزشکی
- رازداری
- رضایت آگاهانه
- نحوه انتخاب آزمودنی
- تحقیقات درمانی و غیردرمانی
- انتشار نتایج تحقیقات
- شبیه سازی انسان

منابع:

- ۱- حقوق، اخلاق و پزشکی، اسکيج، دی جی، ترجمه دکتر محمود عباسی و بهرام مشایخی، انتشارات حقوقی، چاپ دوم، ۱۳۸۱.
- ۲- موارد بالینی اخلاق پزشکی، براین، تری ام، ترجمه فیروز فرهمند، مرکز تحقیقات اخلاق پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

- ۳- موارد کلاسیک در اخلاق پزشکی، گرگوری، ای پنس، ترجمه پژمان حبیبی، مرکز تحقیقات اخلاق پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.
- ۴- مجموعه کدهای اخلاق پزشکی، عباسی، محمود، انتشارات حقوقی، چاپ دوم، ۱۳۸۵.
- ۵- حقوق و اخلاق در پژوهش‌های پزشکی دانشگاه علوم پزشکی، عباسی، محمود، زالی، علیرضا، مرکز تحقیقات اخلاق پزشکی و حقوق پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، ۱۳۸۶.
- ۶- درآمدی بر اخلاق زیستی، عباسی، محمود، مرکز تحقیقات اخلاق پزشکی و حقوق پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، ۱۳۸۶.

حقوق بین الملل پزشکی

International medical law

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت : ۳۲

نوع درس : اختیاری

هدف:

آشنایی دانشجویان با نهادها و سازمانهای بین المللی و مسائل مرتبط با حوزه پزشکی و سلامت در سطح بین الملل

سرفصل ها:

- تله مدیسین و سلامت الکترونیکی
- حق بر سلامت
- ژنوم انسانی و حقوق بشر
- سازمان ملل متحد
- اتحادیه انجمن های بین المللی پزشکی CIOMS
- سازمان علمی فرهنگی یونسکو
- سازمان جهانی بهداشت
- جمعیت هلال احمر
- سازمان پزشکی قانونی کشورهای اسلامی
- سازمان پزشکان بدون مرز
- بحران جهانی آیدز و حقوق بشر
- قواعد بین المللی اخلاق پزشکی

منابع:

- ۱- آشنایی با هلال احمر، دکتر احمد علی نور بالا، کتاب بهداشت عمومی، انتشارات ارجمند، ۱۳۸۴.
- ۲- سازمانهای بین المللی، دکتر هدایت ا... فلسفی، نشر ققنوس، ۱۳۸۲.
- ۳- کتاب جامع بهداشت عمومی، دکتر حسین حاتمی و همکاران، دوره سه جلدی، دانشگاه علوم پزشکی شهید پزشکی، ۱۳۸۵.
- ۴- سازمانهای بین المللی، دکتر رضا موسی زاده، چاپ دوم نشر میزان، ۱۳۸۰.
- ۵- سازمانهای بین المللی، ابوالقاسم منصفی، دانشکده علوم ارتباطات اجتماعی دانشگاه تهران، ۱۳۷۵.
- ۶- مجموعه مقالات سازمانهای یونیسف و بهداشت جهانی، انتشارات دفتر آموزش بهداشت، ۱۳۸۵.
- ۷- تبیین بینش های اخلاقی و حقوقی در زیست فناوری (بیوتکنولوژی)، جمعی از نویسندگان، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، ۱۳۸۴.

- ۸- موارد بالینی اخلاق پزشکی، ترین برلین، ترجمه فیروزه فرهمند، مرکز مطالعات و تحقیقات اخلاق پزشکی وزارت بهداشت ۱۳۷۲.
- ۹- موارد کلاسیک در اخلاق پزشکی، گرگوری ای پنس، ترجمه پژمان حبیبی، مرکز مطالعات و تحقیقات اخلاق پزشکی وزارت بهداشت.
- ۱۰- نگرشی جامع به پیوند اعضاء دکتر باقر لاریجانی، انتشارات بنیاد بیماریهای خاص، ۱۳۸۴.
- ۱۱- درآمدی بر حقوق بین الملل بهداشتی، دکتر محمود عباسی و دکتر لادن عباسیان، مرکز تحقیقات اخلاق و حقوق پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، ۱۳۸۶.

مسئولیت پزشکی

Medical liability

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: اختیاری

هدف:

تجزیه و تحلیل عناوین مبانی مسئولیت و انواع مسئولیت پزشکی در نظام حقوقی اسلام و ایران.

سرفصل ها:

- تعریف مسئولیت پزشکی و انواع آن

- سیر تحول مسئولیت پزشکی

- تعهد پزشکی و مبانی آن

- تعهد به وسیله

- تعهد به نتیجه

- مبانی مسئولیت پزشکی در حقوق موضوعه ایران

- مطالعه تطبیقی مسئولیت پزشکی

- مسئولیت پزشکی و مشروعیت آن

- موجبات مسئولیت پزشکی و سقوط آن

- مسئولیت تیم پزشکی در اعمال جراحی

- آثار حقوقی مسئولیت پزشکی

- آثار کیفری مسئولیت پزشکی

منابع:

۱- مسئولیت تیم پزشکی در اعمال جراحی، عباسی، محمود، مجله حقوقی دادگستر شماره ۴۸، سال ۱۳۸۵.

۲- حقوق و مسئولیت پزشکی در آیین اسلام، آل شیخ مبارک، قیس بن محمد، ترجمه دکتر محمد عباسی، انتشارات حقوقی، چاپ دوم پاییز ۱۳۸۱.

۳- تحولات حقوقی در مسئولیت پزشکی، عباسی، محمود، انتشارات حقوقی، چاپ اول، بهار ۱۳۸۲.

۴- مسئولیت انتظامی پزشکی، عباسی، محمود، انتشارات حقوقی، ۱۳۸۲.

۵- مبانی مسئولیت مدنی، سید مرتضی قاسم زاده، نشر میزان ۱۳۸۵.

۶- مبانی مسئولیت کیفری در حقوق اسلام و فرانسه، اشرف دلفانی، علی، انتشارات بوستان کتاب قم.

۷- اصول مسئولیت مدنی، ژوردن، پاتریس، ترجمه و تحقیق مجید ادیب، نشر میزان، چاپ اول، ۱۳۸۲.

- ۸- حقوق و مسئولیت پرستاران، فیستا، ترجمه دکتر محمود عباسی و مهین عباسی، نشر طبیب، چاپ اول، تابستان ۱۳۷۷.
- ۹- مطالعه تطبیقی حقوق بیماران، لینن گیورس و بنیت، ترجمه دکتر محمود عباسی و دکتر محمد باقر لاریجانی، انتشارات حقوقی، ۱۳۸۱.
- ۱۰- موارد بالینی اخلاق پزشکی، برلین تری ام، ترجمه فیروزه فرهمند، مرکز تحقیقات اخلاق پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی،
- ۱۱- اخلاق پزشکی، مرکز مطالعات و تحقیقات اخلاق پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، ۱۳۷۲.
- ۱۲- افشاء اسرار بیماران، عباسی، محمود، انتشارات حقوقی، ۱۳۸۲.
- ۱۳- مسئولیت پزشکی، عباسی، محمود، مرکز تحقیقات اخلاق و حقوق پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، ۱۳۸۶.
- 14-Aurora ploma " the Law and Ethics of medical Research' camde dish publishing limited , 2005.
- 15-Janson ,A.R, Clinical Ethics , new York. Mac cill 1986.
- 16- Bults , Janie and Rich , Karen, " Nursing Ethics ,Jones and Bartletl publisher, 2005.
- 17- Tylor, E.J., Nurses cariny for the sprit : patient with cancer and family caregiver expectation oncology Nursiny .

حقوق بین الملل بهداشتی

International health law

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: اختیاری

هدف:

مطالعه و بررسی نهادها و سازمانهای بین المللی در حوزه بهداشت سلامت

سرفصل ها:

- حق بر سلامت.
- مبانی بهداشت.
- مولفه های بهداشت بین الملل.
- سازمان ملل متحد.
- سازمان بهداشت جهانی.
- سازمان علمی و فرهنگی یونسکو.
- ارتباط حقوق بین الملل بهداشتی و حقوق بین الملل پزشکی.
- جمعیت هلال احمر.
- صلیب سرخ.

منابع:

- ۱- آشنایی با هلال احمر، نور بالا، احمد علی، کتاب جامع بهداشت عمومی، انتشارات ارجمند، ۱۳۸۴.
- ۲- سازمان های بین المللی، فلسفی، هدایت الله، انتشارات ققنوس، ۱۳۸۲.
- ۳- بهداشت عمومی، حاتمی، حسین و همکاران، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی.
- ۴- سازمان های بین المللی، موسوی زاده، رضا، نشر میزان، چاپ دوم، ۱۳۸۰.
- ۵- مجموعه مقالات سازمان های یونیسف و بهداشت جهانی، ناشر: دفتر آموزش بهداشت.
- ۶- درآمدی بر حقوق بین الملل پزشکی، عباسی، محمود، انتشارات حقوقی، ۱۳۸۶.
- ۷- درآمدی بین المللی بهداشتی، عباسی، محمود، مرکز تحقیقات اخلاق و حقوق پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، ۱۳۸۶.

پزشکی قانونی

Legal medicine

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: اختیاری

هدف:

بررسی و مطالعه مسائل کلی مورد مطالعه در پزشکی قانونی و تجزیه و تحلیل آن
سرفصل ها:

- موضوعات مورد مطالعه پزشکی قانونی
- گواهی پزشکی
- تشخیص هویت
- حاملگی و علائم آن
- سقط جنین
- سقط جنین و انواع آن
- انواع ضرب و جرح
- مرگ از دیدگاه پزشکی قانونی
- مرگ مغزی
- انواع خفگی ها
- جنون و انواع آن
- قصور پزشکی و بررسی آن از منظر پزشکی
- خودکشی
- روان پزشکی قانونی
- معاینه اجساد و کالبد گشایی

منابع:

- ۱- اصول انتشارات طب قانونی و مسمومیت ها، فرامرز گودزی و مهرزاد کیانی، روزنامه رسمی، ۱۳۸۰.
- ۲- پزشکی قانونی، دکتر محمد قضایی، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۶۸.
- ۳- پزشکی قانونی، دکتر فرامرز گودرزی و دکتر مهرزاد کیانی، انتشارات سمت، ۱۳۸۵.
- ۴- کلیات پزشکی قانونی، دکتر اخلاقی و همکاران، دانشگاه علوم پزشکی تهران، ۱۳۸۳.

فلسفه حقوق

Philosophy of law

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: اختیاری

هدف:

تجزیه و تحلیل مفاهیم فلسفی و استفاده از آن در بسط مفاهیم کاربردی و شاخه های مختلف حقوقی به ویژه حقوق پزشکی

سرفصل ها:

- منابع حقوق
- نظریه عمومی: تمیز منابع حقوق
- قانون: نظریه عمومی قوانین
- حقوق اسلامی: متمم قانون
- عرف
- رویه قضایی
- اندیشه های حقوقی
- منطق حقوق
- روشهای تفسیر قوانین
- فنون و اصول عملی استنباط
- دانش حقوق و شاخه های آن
- حق شخصی

منابع:

- ۱- مقدمه علم حقوق، کاتوزیان، ناصر، انتشارات شرکت سهامی انتشار.
- ۲- نظریه عمومی تعهدات، کاتوزیان، ناصر، نشر یلدا، تهران، ۱۳۷۵.
- ۳- دوره مقدماتی حقوق مدنی، اعمال حقوقی، کاتوزیان، ناصر، شرکت انتشار با همکاری بهمن برنا، ۱۳۷۱.
- ۴- تاریخ فلسف حقوق، دل و کیو ژرژ، ترجمه دکتر جواد واحدی، انتشارات مجد.
- ۵- کلیات حقوق، کاتوزیان، ناصر، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۴۷.
- ۶- فلسفه حقوق، کانت، صانعی دره بیدی، انتشارات نقش و نگار، چاپ اول، ۱۳۸۰.
- ۷- فلسفه حقوق (ج ۱ و ۲ و ۳)، کاتوزیان، ناصر، انتشارات شرکت سهامی انتشار، چاپ دوم، ۱۳۸۱.

حقوق جزای پزشکی ۲

Criminal and medicine2

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: اختیاری

هدف:

آشنایی با مفاهیم و موضوعات حقوق جزای پزشکی و نقد و بررسی آنها.

سرفصل ها:

- مبانی کلیات حقوق پزشکی.
- مفهوم حقوق جزای پزشکی.
- موضوعات حقوق جزای پزشکی.
- جرایم پزشکی.
- رضایت و براءت.
- مسئولیت پزشکی و انواع آن.
- آیین دادرسی حاکم بر جرایم پزشکی.
- تخلفات پزشکی و نحوه رسیدگی آن.
- مفاهیم عام حقوق جزا؛ تخلفات و جرایم پزشکی.
- جرایم پزشکی مصرح در قوانین مجازات اسلامی.
- جرایم پزشکی مصرح در قوانین و مقررات پزشکی و دارویی.
- مفهوم مباشرت، مشارکت و معاونت جرایم پزشکی.

منابع:

- ۱- حقوق جزای عمومی، اردبیلی، محمد علی، نشر میزان، چاپ نهم، ۱۳۸۴.
- ۲- حقوق جزای عمومی، نوربها، رضا، انتشارات گنج دانش، چاپ چهاردهم، ۱۳۸۴.
- ۳- حقوق جزای عمومی، گلدوزیان، ایرج، نشر میزان، چاپ دوازدهم، زمستان ۱۳۸۴.
- ۴- حقوق و پزشکی، بنیت، بلیندا، ترجمه دکتر محمود عباسی، انتشارات حقوقی، چاپ دوم، تهران، پاییز ۱۳۸۴.
- ۵- حقوق و مسدولیت پزشکی در آیین اسلام، آل شیخ مبارک، قیس بن محمد، ترجمه دکتر محمود عباسی، انتشارات حقوقی، چاپ دوم، پاییز ۱۳۸۱.
- ۶- راهنمای حقوق پزشکی، عباسی، محمود، انتشارات حقوقی، چاپ اول، بهار ۱۳۸۲.

۷- مجموعه مقالات حقوق پزشکی، عباسی، محمود، انتشارات حقوقی (مجلدات اول تا ششم).

۸- تحولات حقوقی در مسئولیت پزشکی، عباسی، محمود، انتشارات حقوقی، چاپ اول، بهار ۱۳۸۲.

9- Green, B., Understanding medical law, Cavendish publishing, 2005.

حقوق و فناوری های نوین زیست پزشکی

Medical law and new technologies

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: اصلی

هدف:

مطالعه و بررسی ابعاد حقوقی تکنیکهای نوین زیست پزشکی همانند مهندسی ژنتیک و کاربردهای آن، پیوند اعضا، شبیه سازی انسان و...

سرفصل ها:

- مهندسی ژنتیک
- ژنوم انسانی و چالش های حقوقی آن
- مسائل اجتماعی همانند سازی انسان
- همانند سازی و مسائل دینی و اخلاقی آن
- تکنولوژی باروری مصنوعی
- رحم جایگزین
- اهدا گامت و جنین
- پیوند اعضا
- قتل ترحم آمیز Euthanasia
- ایدز و چالش های حقوقی و اخلاقی آن

منابع:

- ۱- قوانین اخلاقی، سالابارو، فردریک، ترجمه دکتر محمود عباسی، انتشارات حقوقی، ۱۳۸۱.
- ۲- تلقیح مصنوعی، حرم پناهی، سید محسن، مجله فقه اهل بیت، سال سوم، شماره ۹ و ۱۰ (بهار و تابستان ۱۳۷۶).
- ۳- کلونینگ و پیوند بافت ها و اندام ها، حق شناس، غلامرضا، دلیری، مرتضی، بولتن تولید مثل و نازایی، سال اول، شماره ۴ و ۵ (دی و بهمن ۱۳۷۷).
- ۴- انجماد اسپرم و تخمک و جنین در انسان، نصر، محمد حسین، خلاصه مقالات سومین سمینار روش های پیشرفته در درمان نازایی، موسسه درمانی- پژوهشی رویان.
- ۵- پیوند اعضا، لاریجانی، محمد باقر، مرکز تحقیقات غدد و متابولیسم دانشگاه علوم پزشکی تهران، ۱۳۸۰.
- ۶- پیوند اعضا، عباسی، محمود، انتشارات حقوقی، ۱۳۸۲.

- ۷- بدل سازی انسان، شریعتمداری، حمید رضا، مجله حوزه و دانشگاه، شماره ۱۰.
- ۸- موقعیت حقوقی کودک آزمایشگاهی، مصباحی، ناصر، چاپ اول، تهران، مرکز مطالعات و تحقیقات اخلاق پزشکی، ۱۳۷۳.
- ۹- همانند سازی انسان: چالشی نو فراوری اخلاق و حقوق بشر، عباسی، محمود، انتشارات حقوقی، ۱۳۸۶.
- ۱۰- لقاح مصنوعی، پوریان، محمد رضا، مجله اطلاعات علمی، سال ۱۲، شماره ۴.
- ۱۱- حقوق و مسئولیت پزشکی در آیین اسلام، آل شیخ محمد، قیس بن محمد، ترجمه دکتر محمود عباسی، انتشارات حقوقی، ۱۳۷۷.
- ۱۲- Droit medical, Jerard Memeteau, la responsabilite, Les Etides opitailer, 2003.
- 13- Etude comparative de la responsabilite du medecin en droit Iranian et Fransais, par Mahmoud Abbasi, universite de la Sorbone, 2005.
- 14- Mongomery, I lhealth care law, Oxford university press, 1977.
- 15- Regard Ethique eteuthanasia, Tom edition du conseil de l'euroope.
- 16- Managed care legal, MGMA, A. Johnson and A. Niederman, 2003.

بیمه مسئولیت پزشکی

Medical liability insurance

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت : ۳۲

نوع درس : اصلی

هدف:

بررسی و مطالعه بیمه مسئولیت پزشکی، انواع و مباحث پیرامون آن.

سرفصل ها:

- تعریف بیمه مسئولیت
- اقسام بیمه مسئولیت
- پوشش بیمه‌های هزینه‌های ناشی از مسئولیت پزشکی
- بیمه‌نامه‌های ناشی از جبران غرامت حوادث
- بیمه‌نامه‌های مربوط به مرگ و میر و یا نقص عضو.
- بیمه‌های مکمل
- حق بیمه‌های مختلف
- مزایای بیمه‌نامه‌های مسئولیت پزشکی
- پوشش بیمه‌ای بیماری‌های خاص
- مشروعیت بیمه مسئولیت پزشکی
- خسارت مازاد بر دیه

منابع:

- ۱- حقوق بیمه، صادقی مقدم، محمد حسن، شکوهی زاده، رضا، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۹۲.
- ۲- تحلیل بر عقد بیمه از منظر قانون، شهیدی، سیاوش، سازمان بیمه خدمات درمانی، ۱۳۸۴.
- ۳- راهبردهای خصوصی سازی بیمه درمان، زارع، حسین، سازمان بیمه خدمات درمانی، چاپ اول، زمستان ۱۳۸۴.
- ۴- بیمه درمان پایه، زارع، حسین، سازمان بیمه خدمات درمانی، چاپ اول، زمستان ۱۳۸۴.
- ۵- بیمه درمان مکمل، زارع، حسین، سازمان بیمه خدمات درمانی، چاپ اول، تابستان ۱۳۸۴.
- ۶- بیمه همگانی خدمات درمانی از منظر قانون، دانش دهکردی، نوشین، سازمان بیمه خدمات درمانی، چاپ اول، تابستان ۱۳۸۴.
- ۷- کتاب‌شناسی بیمه درمان، جمالی، محمد رضا، سازمان بیمه خدمات درمانی، چاپ اول، تابستان ۱۳۸۴.

۸- نظام سلامت در دنیا و خدمات درمانی، بیمه سلامت، زارع، حسین، سازمان بیمه خدمات درمانی، چاپ اول، زمستان ۱۳۸۴.

۹- بیمه از دیدگاه اسلام، افسری، سالم، شماره ۳، انتشارات بیمه مرکزی ایران، تهران، ۱۳۷۹.

۱۰- صنعت بیمه در اینه فقه و حقوق، رستمی اول، منصور، انتشارات بیمه خدمات درمانی، قم، ۱۳۷۹.

۱۱- تحلیل فقهی قراردادهای بیمه، شهیدی، محمدرضا، انتشارات بیمه مرکزی ایران، تهران، ۱۳۷۹.

سمینار

Seminar

تعداد واحد: ۲

نوع درس: اختیاری

شیوه و چگونگی انجام آن توسط گروه تعیین می شود.

